

IJHARS

**Kontrola jakości handlowej
artykułów rolno-spożywczych i nadzór rynku
w kontekście wyjścia Zjednoczonego Królestwa
z Unii Europejskiej**

Marzena Chacińska

Dyrektor Biura Współpracy Międzynarodowej

Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

Warszawa, 11 kwietnia 2019

IJHARS

4 możliwe scenariusze ws. BREXIT

???

- Kolejny wniosek o przedłużenie terminu wyjścia – 31 października 2019 r. - udział UK w wyborach do PE
- Zatwierdzenie wynegocjowanej umowy wyjścia, okres przejściowy do 31 grudnia 2020 r.
- Unieważnienie procedury art. 50 Traktatu Lizbońskiego – w efekcie anulowanie wyjścia UK z UE
- **Wyjście UK z UE bez umowy – 31 października 2019 r.**

???

Cele i priorytety rządu Zjednoczonego Królestwa związane z ruchem granicznym

- Utrzymanie bezpieczeństwa na granicy
- Ułatwienie przepływu ludzi oraz towarów (w tym zwierząt, roślin i żywności)
- Pobór należności skarbowych i utrzymanie zgodności ze standardami

Cele i priorytety rządu Zjednoczonego Królestwa związane z ruchem granicznym

UK będzie utrzymywać bezpieczeństwo i priorytetowo traktować przepływ towarów zapewniając, że nowe kontrole lub procesy nie będą utrudniać przepływu towarów (łańcuchy dostaw na czas i w założonym porządku kolejności dostaw/just-in-time & just-in-sequence/, przepływ towarów z wykorzystaniem UK jako lądowego mostu do Irlandii)

**Kontrole produktów rolno-spożywczych oparte o analizę ryzyka
- brak nowych kontroli dla produktów pochodzących z państw UE**

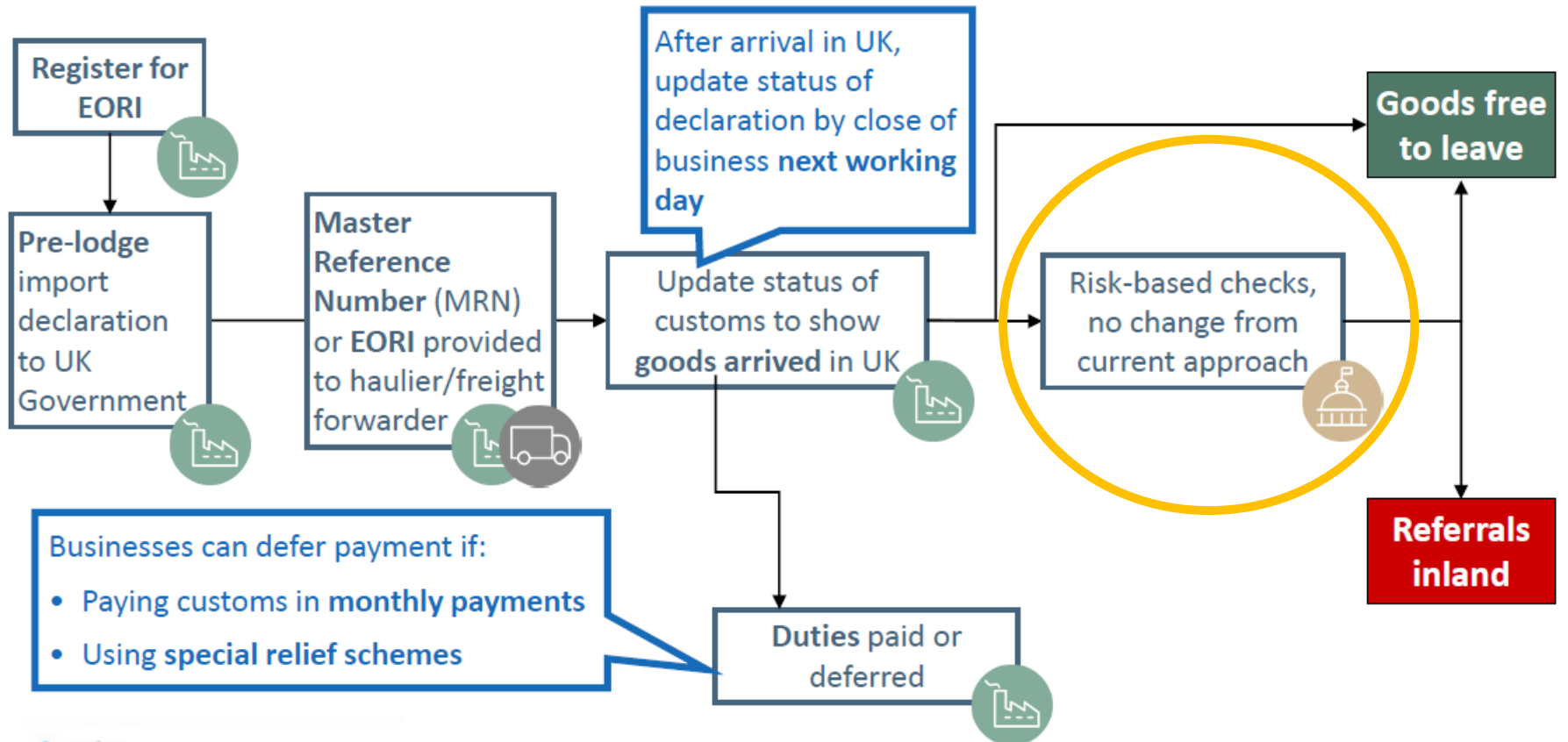
Schemat importu do UK

CUSTOMS

Pre-border

En route

At UK border

HM Government

Key: Responsible parties

Business

Haulier

UK Government

Wymóg wstępnego zgłoszenia zamiaru wwozu do UK z UE produktów rolno-spożywczych o podwyższonym ryzyku

- Zakres - żywność pochodzenia zwierzęcego i roślinnego, pasze (pozostałości pestycydów, salmonella, aflatoksyny)
- Cel - nadzór rynku UK po utracie dostępu do systemów UE (TRACES, RASFF, AAC)
- **Wstępne zgłoszenie nie będzie wiązało się z poddaniem kontroli zgłoszonych towarów**
- Wymóg wstępnego zgłoszenia za pośrednictwem nowego systemu UK - IPAFFS (*Import of products, animals, food and feed system*) od **czerwca 2019 r. (października br.)**

Przeptyw towarów z UE do UK

(e.g. Poland)

FELIXSTOWE

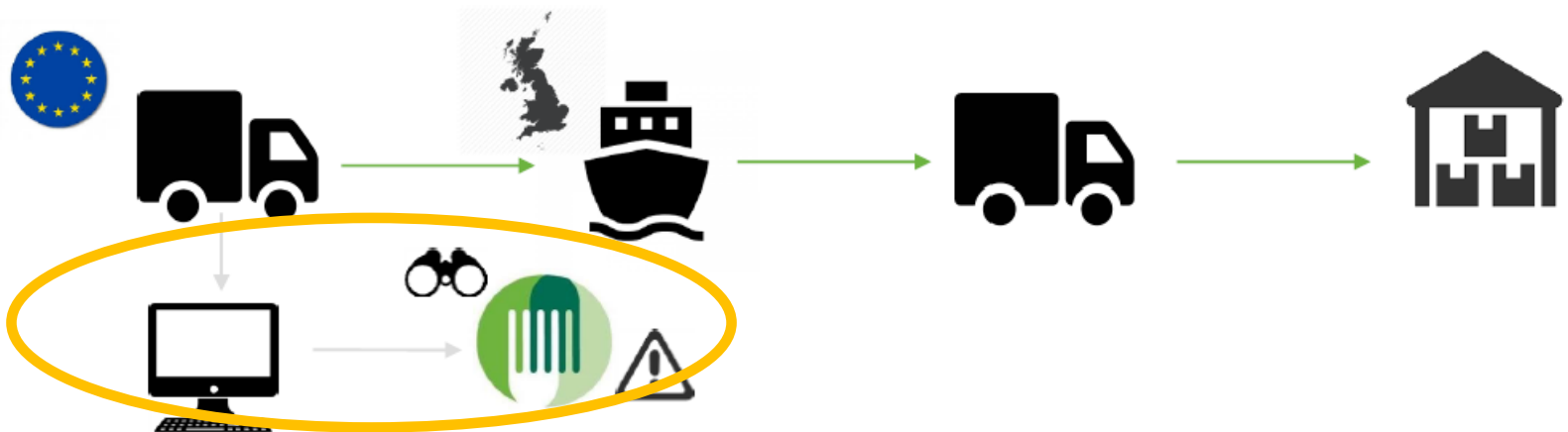
UK DESTINATION

Now

Product enters into UK freely and is placed on the UK market

Post Brexit

Importer notifies UK (FSA) in advance (from June 2019), of intention to import High-Risk food and feed. Product enters into UK freely and is placed on the UK market.

Zgodnie z dotychczasowymi deklaracjami strony brytyjskiej, co do zasady, przy imporcie żywności z UE nie będzie dodatkowych kontroli i handel będzie mógł być kontynuowany na dotychczasowych zasadach, bez obowiązku wcześniejszej notyfikacji, z wyjątkiem produktów „wysokiego ryzyka”.

Jak BREXIT wpłynie na kontrolę jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i nadzór rynku przez IJHARS?

Obszary kontroli i nadzoru rynku - zmiany w kontekście BREXITu -

- Kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych **przywożonych z krajów trzecich** – wykaz z *Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 stycznia 2013 r.*
- Kontrola jakości handlowej **świeżych owoców i warzyw** na etapie eksportu i importu
- **Import chmielu** i produktów chmielowych z państw trzecich
- **Import wina** z państw trzecich
- **Ocena jakości** artykułów rolno-spożywczych na wniosek zainteresowanego przedsiębiorcy
- **Nadzór nad rolnictwem ekologicznym** i importem produktów z państw trzecich
- Nadzór nad produktami posiadającymi zarejestrowane nazwy **oznaczenia geograficzne** (ChNP, ChOG, GTS)

Kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przywożonych z krajów trzecich

Artykuły rolno-spożywcze importowane z krajów trzecich podlegają obowiązkowej kontroli granicznej WIJHARS w przypadku, gdy:

-znajdują się na wykazie przyjętym rozporządzeniem

-spełniają kryterium minimalnej ilości podlegającej kontroli

np.: mięso z bydła zamrożone – 1 t i powyżej; masło – 0,5 t i powyżej; jaja – 10 tys. szt. i powyżej; miód naturalny – 0,5 t i powyżej; herbata czarna – 1 t i powyżej; ryż – 5 t i powyżej; ryby mrożone – 1 t i powyżej; soki owocowe - 1 t i powyżej, piwo – 10 hl i powyżej)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 stycznia 2013 r. w sprawie wykazu artykułów rolno-spożywczych przywożonych z zagranicy oraz ich minimalnych ilości podlegających kontroli jakości handlowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1449)

Kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przywożonych z krajów trzecich

Kontrolę produktów importowanych przeprowadza się po uprzednim wypełnieniu i złożeniu przez dysponenta towaru „**Zgłoszenia do kontroli granicznej**” (do pobrania na stronach internetowych IJHARS).

Ww. zgłoszenie należy przekazać do WIJHARS właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia kontroli.

Po przeprowadzeniu kontroli sporządzany jest **Protokół kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przywożonych z zagranicy**. Dokument ten stanowi podstawę do objęcia towaru procedurą dopuszczenia do obrotu w rozumieniu przepisów prawa celnego.

Kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przywożonych z krajów trzecich

W przypadku, gdy towar nie spełnia wymagań w zakresie jakości handlowej określonych w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanych przez producenta, WIJHARS w drodze decyzji administracyjnej zakazuje wprowadzenia tego produktu do obrotu (art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych*).

Niniejsza decyzja podlega rygorowi natychmiastowej wykonalności.

Kontrola jakości handlowej świeżych owoców i warzyw na etapie eksportu i importu

Świeże owoce i warzywa objęte normami handlowym UE tj. **normami szczegółowymi - jabłka, owoce cytrusowe, kiwi, sałata, endywia o liściach kędzierzawych i endywia o liściach szerokich, brzoskwinie i nektaryny, gruszki, truskawki, papryka słodka, winogrona stołowe, pomidory** oraz **normą ogólną** podlegają kontroli zgodności zarówno **na etapie importu** (przywozu z krajów trzecich) **jak i eksportu** (wywozu do krajów trzecich).

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 roku ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw (Dz. Urz. L 157 z 15.6.2011, str. 1, ze zm.)

Kontrola jakości handlowej świeżych owoców i warzyw na etapie eksportu i importu

Na etapie eksportu oraz importu świeżych owoców i warzyw przedsiębiorcy zobowiązani są do:

- zgłoszenia zamiaru wywozu do krajów trzecich każdej partii świeżych owoców i warzyw objętych wymaganiami norm handlowych UE
- zgłoszenia zamiaru przywozu z krajów trzecich każdej partii świeżych owoców i warzyw objętych wymaganiami norm handlowych UE

Zgłoszenie - w wyznaczonym oddziale lub właściwym wojewódzkim inspektoracie JHARS, na właściwym formularzu:

- „Zgłoszenie wywozu świeżych owoców i warzyw do krajów trzecich”
- „Zgłoszenie przywozu świeżych owoców i warzyw z krajów trzecich”

Zgłoszeniu podlegają wszystkie owoce i warzywa objęte
Szczegółowymi normami handlowymi
oraz Ogólną normą handlową

Kontrola jakości handlowej świeżych owoców i warzyw na etapie eksportu i importu

Po przekazaniu zgłoszenia do właściwego WIJHARS, na podstawie analizy ryzyka, podejmowana jest decyzja o:

- **przeprowadzeniu kontroli zgodności** zgłoszonych partii świeżych owoców i warzyw lub
- **odstąpieniu od kontroli** zgłoszonych partii świeżych owoców i warzyw.

Po przeprowadzeniu kontroli zgłoszonych partii świeżych owoców i warzyw (na zgodność z normami handlowymi UE – RWK 543/2011) wydaje się:

- ***Świadectwo zgodności z normami handlowymi Unii Europejskiej dla świeżych owoców i warzyw*** – jeżeli produkty spełniały wymagania określone w normach
- ***Protokół niezgodności z normami handlowymi Unii Europejskiej dla świeżych owoców i warzyw*** – jeżeli produkty nie spełniały wymagań określonych w normach

Import chmielu i produktów chmielowych z krajów trzecich

Chmiel i produkty chmielowe można przywozić z państw trzecich tylko, jeżeli ich standardy jakościowe są przynajmniej równoważne standardom przyjętym w odniesieniu do podobnych produktów zebranych w Unii lub uzyskanych z takich produktów.

Importowany chmiel powinien zatem spełniać minimalne wymagania określone w załączniku I do **rozporządzenia Komisji Nr 1850/2006**.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (**Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, ze zm.**)

Rozporządzenie Komisji Nr 1850/2006 z 14 grudnia 2006 określającego szczegółowe zasady certyfikacji chmielu i produktów chmielowych (**Dz.U. L 355 z 15.12.2006, str. 72, ze zm.**)

Import chmielu i produktów chmielowych z krajów trzecich

Chmiel i produkty chmielowe importowane z krajów trzecich mogą być dopuszczone do obrotu jedynie jeśli towarzyszy im **„Świadectwo równoważności”**

„Świadectwo równoważności”:

- powinno być wydane przez jedną z instytucji właściwych w państwie trzecim pochodzenia chmielu lub produktów chmielowych oraz wymienionych w **załączniku I RK 1295/2008 (dopisanie UK)**
- sporządzane jest dla każdej przesyłki i składa się z oryginału i dwóch kopii
- powinno być sporządzone na formularzu według wzoru ustalonego w załączniku II oraz zgodnie ze wskazówkami zawartymi w **załączniku IV RK 1295/2008**

Rozporządzenia Komisji Nr 1295/2008 z 18 grudnia 2008 r. w sprawie przywozu chmielu z państw trzecich (Dz.U. L 340 z 19.12.2008, str. 45, ze zm.)

Import wina z krajów trzecich

Importowane wino powinno być produkowane zgodnie z praktykami enologicznymi dozwolonymi przez UE oraz oznakowane zgodnie z wymaganiami przepisów UE.

Import wina podlega obowiązkowi przedstawienia:

- **zaświadczenia** o zgodności z przepisami, wystawionego przez właściwy organ w państwie pochodzenia produktu
- **sprawozdania z analiz** przygotowanego przez podmiot lub służby wyznaczone przez państwo pochodzenia produktu

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671 ze zm.)

Import wina z krajów trzecich

Zaświadczenie i sprawozdanie z analizy dla każdej partii wina przeznaczonego do przywozu są sporządzane na jednym **dokumencie VI-1** (formularz o określonym wzorze). Dokument podpisuje urzędnik właściwego organu oraz urzędnik wyznaczonych instytucji lub służb wymienionych w wykazie przygotowywanym przez Komisję Europejską (dopisanie UK). Do produktu załącza się oryginał i kopię dokumentu VI-1.

Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2018/273 z dnia 11 grudnia 2017 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do systemu zezwoleń na nasadzenia winorośli, rejestru winnic, dokumentów towarzyszących i świadectw, rejestru przychodów i rozchodów, obowiązkowych deklaracji, powiadomień i publikowania zgłoszonych informacji, oraz uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do odpowiednich kontroli i kar, zmieniające rozporządzenia Komisji (WE) nr 555/2008, (WE) nr 606/2009 i (WE) nr 607/2009 oraz uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 436/2009 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/560 (Dz. Urz. UE L 58 z 28.2.2018, str. 1)

Ilość	11. Numer i data dokumentu celnego dotyczącego dopuszczenia do swobodnego obrotu oraz wyciągu	12. Pełna nazwa i adres odbiorcy (wyciąg)	13. Pieczęć właściwego organu
Dostępne			
Przyznane			
Dostępne			
Przyznane			
Dostępne			
Przyznane			
Dostępne			
Przyznane			
14. Inne uwagi			

Oryginał i kopia dokumentu VI-1 są przekazywane właściwym organom w państwie członkowskim, w którym dokonywane są formalności celne wymagane do dopuszczenia do swobodnego obrotu towaru, do którego odnoszą się te dokumenty, a po zakończeniu tych formalności organy celne potwierdzają odwrotną stroną zarówno oryginału, jak i kopii dokumentu VI-1, zwracają oryginał dokumentu VI-1 osobie zainteresowanej i przechowują kopię dokumentu VI-1 przez co najmniej pięć lat.

Ocena jakości

Ocena jakości artykułów rolno-spożywczych dokonywana jest **na wniosek zainteresowanego przedsiębiorcy.**

Koszty oceny jakości są ponoszone przez wnioskodawcę.

Ocena jakości

Ocena jakości polega na sprawdzeniu, czy artykuły rolno-spożywcze spełniają wymagania w zakresie jakości handlowej określone w przepisach o jakości handlowej oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Ocena jakości

Po dokonaniu oceny wojewódzki inspektor JHARS wydaje świadectwo jakości handlowej.

Świadectwem jakości handlowej jest dodatkową gwarancją spełnienia wymagań w zakresie jakości handlowej, która może ułatwić eksport polskich produktów rolno-spożywczych na rynkach zagranicznych.

Nr 00000000001			
1.Oznaczenie przedsiębiorcy/Operator/Определение предпринимателя	ŚWIADCTWO JAKOŚCI HANDLOWEJ IJH NR..... Quality Certificate/Сертификат Качества		
2.Producent/Wprowadzający do obrotu/ Pakujący/ Producer/Operator placing on the market/Pakager/ Производитель/Вводящий товар в оборот/Пакующий			
3.Rodzaj i numer rejestracyjny środka transportu/ Identification of means of transport/Вид и номер транспортного средства			
4.Kraj pochodzenia/Country of origin/Страна происхождения			
5.Kraj przeznaczenia/Country of destination/Страна назначения			
INSPEKCJA JAKOŚCI HANDLOWEJ ARTYKUŁÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH RZECZPOSPOLITA POLSKA Agricultural and Food Quality Inspection Republic of Poland Инспекция по качеству сельскохозяйственных и продовольственных продуктов Республика Польша			
6.Ocena dotyczy/Inspection covers/Оценка касается: rynku wewnętrznego/internal market/внутреннего рынка* eksportu/export/экспорта* importu/import/импорта* ☐ ☐ ☐			
7.Opakowanie (rodzaj i liczba)/ Packages (number and type)/ Число грузовых мест и вид упаковки	8.Rodzaj artykułu/ Type of product/ Вид продукта	9.Klasa jakości/ Quality class/ Категория качества	10.Masa netto/ Total net weight/ Вес груза нетто
11.Cechy artykułu rolno-spożywczego/ Attributes of agri-food product/Характеристика сельскохозяйственного и продовольственного продукта			
12. Opis opakowania i oznakowania/Description of packaging and labelling/Характеристика упаковки и маркировки			
13. Po dokonaniu oceny jakości handlowej artykułu rolno-spożywczego zaświadcza się, że powyższy artykuł w chwili dokonywania oceny/Following inspection the above mentioned inspection authority certifies that above mentioned product at the time of inspection/Вышеупомянутая служба контроля подтверждает что на основе качественного контроля вышеуказанный груз на момент произведения инспекции: spełniał wymagania/responded to requirements/ соответствовал действующим стандартам* ☐ nie spełniał wymagań/ not corresponded to requirements/ не соответствовал действующим стандартам* ☐			
w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz wymagań deklarowanych przez producenta lub wprowadzającego do obrotu/ in range of commercial quality of agri-food products and declared by producer or operator placing it on the market/ качества, а также декларированным производителем или вводящим товары в оборот			
14. Uwagi/Comments/Ремарки			
Data i miejsce wydania..... Date and place of issue/ Дата и место выдачи	Podpis i pieczęć wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych/ Signature and stamp of voivodship inspector/Подпись и штамп волеводского инспектора		

^{*) właściwe zakreślić}

Rolnictwo ekologiczne

Zgodnie z informacją opublikowaną przez Zjednoczone Królestwo, brytyjskie zasady rolnictwa ekologicznego pozostaną takie same, a regulacje ekologiczne pozostaną podobne do przepisów UE.

Ekologiczna żywność i pasze z UE będą nadal uznawane za ekologiczne w Zjednoczonym Królestwie (według uznania).

UE zdecyduje, czy nadal akceptować żywność i paszę zarejestrowaną w Wielkiej Brytanii jako ekologiczną.

Import produktów ekologicznych

Produkty uzyskane metodami ekologicznymi w krajach trzecich (nie należących do Unii Europejskiej i EFTA), które importowane są na terytorium UE i odnoszą się w swym oznakowaniu do rolnictwa ekologicznego, muszą spełniać wymagania w zakresie metod produkcji oraz zasad kontroli, uznanych za zgodne lub równoważne do tych, które obowiązują w państwach UE. Zasady te muszą być przestrzegane na każdym etapie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu.

Produkty rolnictwa ekologicznego, importowane zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 do jednego z państw UE, mogą być swobodnie wprowadzane do obrotu we wszystkich państwach członkowskich.

Rodzaje importu

Rozporządzenie nr 834/2007 przewiduje:

A. import produktów zgodnych - art. 32

1. lista jednostek i organów kontroli uznanych dla celów zgodności (zał. I do rozporządzenia 1235/2008)

+ dokument potwierdzający
(zał. II do rozporządzenia 1235/2008)

B. import produktów równoważnych - art. 33

2. lista krajów trzecich (zał. III do rozporządzenia 1235/2008)

+ świadectwo kontroli
(zał. V do rozporządzenia

1235/2008)

obecnie na liście jest 13 państw trzecich:

Argentyna, Australia, Chile, Kanada, Kostaryka, Indie, Izrael, Szwajcaria, Nowa Zelandia, Tunezja, Japonia, Kanada oraz USA

3. lista jednostek i organów kontroli uznanych dla celów równoważności (zał. IV do rozporządzenia 1235/2008)

Potencjalne opcje (1)

A. import produktów zgodnych - art. 32

1. lista jednostek i organów kontroli uznanych dla celów zgodności
(zał. I do rozporządzenia 1235/2008)

+ dokument potwierdzający
(zał. II do rozporządzenia 1235/2008)

Opcja 1

Uznanie przez KE jednostek certyfikujących do celów zgodności

Potencjalne opcje (2)

B. import produktów równoważnych - art. 33

2. lista krajów trzecich (zał. III do rozporządzenia 1235/2008)
+ **świadcstwo kontroli**
(zał. V do rozporządzenia 1235/2008)

**Uznanie Zjednoczonego Królestwa do celów równoważności
(umowa bilateralna) – wpis do zał. III rozp. 1235/2008**

3. lista jednostek i organów kontroli uznanych dla celów
równoważności
(zał. IV do rozporządzenia 1235/2008)

**Uznanie jednostek certyfikujących do celów równoważności –
wpis do załącznika IV rozp. 1235/2008**

System TRACES

Od 19 października 2017 r. każde świadectwo kontroli, o którym mowa w art. 13 rozp. 1235/2008 musi być wystawione w formie elektronicznej w systemie TRACES, a następnie wydrukowane odręcznie podpisane.

Komisja odpowiedzialna jest za przyznawanie i uaktualnianie praw dostępu do TRACES dla:

- właściwych organów państw członkowskich
- właściwych organów krajów trzecich uznanych do celów równoważności
- organów kontroli i jednostek certyfikujących wymienionych w załączniku III lub IV

Przed przyznaniem praw dostępu do TRACES Komisja sprawdza tożsamość zainteresowanych właściwych organów, organów kontroli i jednostek certyfikujących.

Import do UE

Dotychczasowe przesłanki wskazują, że Zjednoczone Królestwo będzie uznane jako kraj trzeci i do celów importu produktów ekologicznych będzie podlegało takim samym procedurom jak pozostałe państwa trzecie.

Import produktów ekologicznych ze Zjednoczonego Królestwa będzie możliwy po zmianie rozporządzenia Komisji nr 1235/2008 polegającej albo na wpisaniu jednostek certyfikujących prowadzonych działalność na terenie Zjednoczonego Królestwa do załącznika I rozp. 1235/2008 (uznanie na zgodność) albo na rozszerzeniu załącznika III lub IV tego rozporządzenia.

Działania te będą mogły być rozpoczęte dopiero po opuszczeniu UE przez UK.

Produkty posiadające zarejestrowane nazwy jako ChNP, ChOG, GTS

Zjednoczone Królestwo określi własny system rejestracji produktów, który ma być odzwierciedleniem systemu obowiązującego w UE o spełniającego wymogi Światowej Organizacji Handlu;

Wszystkie dotychczas zarejestrowane produkty ze Zjednoczonego Królestwa automatycznie przejdą do krajowego systemu i będą podlegały ochronie w jego ramach;

Prawo UE chroniące zarejestrowane nazwy przestanie obowiązywać w UK, a przyznane prawa ochrony będą miały zastosowanie wyłącznie w państwach członkowskich UE-27.

Produkty posiadające zarejestrowane nazwy jako ChNP, ChOG, GTS

Chronione nazwy zgodnie z prawem UE mogą nie być chronione w UK bez przeszkód;

Producenci istniejących unijnych oznaczeń geograficznych prawdopodobnie będą musieli złożyć wnioski do odpowiedniego systemu brytyjskiego w celu zabezpieczenia statusu brytyjskiego oznaczenia geograficznego;

Rząd Zjednoczonego Królestwa oczekuje, że ochrona brytyjskich oznaczeń geograficznych będzie kontynuowana dla produktów obecnie wymienionych w umowach o wolnym handlu z krajami spoza UE i innych umowach sektorowych UE z państwami trzecimi.

Źródła aktualnych informacji o BREXIT

<https://euexit.campaign.gov.uk/>

Źródła aktualnych informacji o BREXIT

Food Standard Agency

<https://www.food.gov.uk/business-guidance/prepare-your-business-for-the-uk-leaving-the-eu>

IJHARS

Źródła aktualnych informacji o BREXIT

Komisja Europejska

https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_en

the Europe Direct Contact Centre

EDCC tel. 00 800 67891011

Usługa call center dla obywateli, biznesu i innych stron zainteresowanych – pytania związane z BREXIT

**w godz. 09:00 – 18:00, codziennie, także w weekendy
/język komunikacji angielski, francuski, niemiecki,
włoski i hiszpański/**

europa.eu

Źródła aktualnych informacji o BREXIT

Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii

gov.pl

<https://www.gov.pl/web/przedsiębiorczosc-technologiea/brexit>

<https://www.biznes.gov.pl/pl/brexit-poradnik>

Pytania: brexit@mpit.gov.pl